

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/66/2013
Identifikačné číslo spisu:	4211010643
Dátum vydania rozhodnutia:	06.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4211010643.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 6. mája 2014 v Bratislave v trestnej veci V. J. B. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 16. augusta 2012, sp. zn. 1 Tos 78/2012, v spojení s uznesením Okresného súdu Komárno z 19. apríla 2012, sp. zn. 1 Nt 19/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie V. J. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Uznesením Okresného súdu Komárno z 19. apríla 2012, sp. zn. 1 Nt 19/2011, bolo na podklade návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Komárno na verejnom zasadnutí rozhodnuté o tom, že podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. sa V. J. B. ukladá ochranné psychiatrické liečenie v ambulantnej forme.

O sťažnosti prokurátora proti vyššie citovanému uzneseniu rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením zo 16. augusta 2012, sp. zn. 1 Tos 78/2012, takým spôsobom, že podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté rozhodnutie zrušil a podľa § 73 ods. 1, § 74 ods. 1 Tr. zák. V. J. B. uložil ochranné opatrenie - ústavné ochranné psychiatrické liečenie.

Proti obom vyššie citovaným rozhodnutiam podal V. J. B. prostredníctvom svojho obhajcu 9. novembra 2012 na prvostupňový súd dovolanie, v ktorom ako dovolací dôvod označil dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por., a teda, že na uloženie ochranného opatrenia neboli splnené zákonné podmienky.

V bližšom písomnom zdôvodnení dovolateľ upozornil na to, že od vykonania pre súdy rozhodného znaleckého posudku už uplynula dlhá doba, počas ktorej bol viackrát hospitalizovaný na Psychiatrickej klinike a tiež absolvoval lekárskej prehliadky, či už o svojho praktického lekára alebo psychiatra. Príslušné prepúšťacie ako i lekárske správy (doložené ako prílohy k podanému dovolaniu) pritom svedčia o tom, že jeho zdravotný stav sa postupne zlepšoval, až na súčasnú úroveň - veľmi dobrý. Pokiaľ ide o tvrdenie znalcov MUDr. Vincenta Štefáka a MUDr. Lívie Katonovej o jeho nebezpečnosti

pre spoločnosť, toto považuje za neodôvodnené a neúplné, založené na nesprávnych záveroch. Na preukázanie toho, že v posledných mesiacoch viedol usporiadaný život bez akýchkoľvek náznakov nebezpečnosti pre spoločnosť priložil listy od viacerých osôb, ktoré sú s ním takmer v dennom kontakte. Je ochotný liečiť sa ambulantne a byť pod dozorom psychiatra, no pobyt v ústavnom zariadení by mohol mať pre neho katastrofálne následky. Záverom zdôraznil, že považuje za pochybenie, ak súd rozhodol na základe neaktuálneho znaleckého posudku.

Z vyššie uvedených dôvodov preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil, že uznesením Okresného súdu Komárno, ako i uznesením Krajského súdu v Nitre bol porušený zákon v ust. § 73 ods. 1 a § 74 ods. 1 Tr. zák. v jeho neprospech,

- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. obe napadnuté rozhodnutia zrušil vo výroku o uložení ochranného opatrenia,

- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Komárno vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadril i prokurátor, podľa názoru ktorého napadnuté rozhodnutie druhostupňového súdu vychádzalo z náležite zistených skutkových a právnych skutočností, z ktorých objektívne vyplynula opodstatnenosť uloženia ústavného ochranného psychiatrického liečenia. Skutočnosti deklarované V. J. B. o jeho zlepšenom zdravotnom stave ako i písomné hodnotenia z okruhu osôb, s ktorými je, resp. bol v kontakte možno súhrnne vyhodnotiť len ako laické zhodnotenie jeho duševného stavu, ktoré nemôže nahradiť odborné psychiatrické vyšetrenie (liečenie). Tiež ďalej poukázal na to, že keďže zákon výslovne predpokladá aj zmenu dôvodov, pre ktoré bolo konkrétne ochranné liečenie uložené, skúmanie dôvodov opodstatnenosti trvania ochranného liečenia je osobitne upravené, a to v §§ 446 - 448 Tr. por. Dané procesné postupy, vyslovene predpokladajúce odborné vyhodnotenie aktuálneho zdravotného stavu liečenej osoby, nemožno de facto nahrádzať podaním dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku a domáhaním sa podľa § 388 ods. 1 Tr. por. opätovného prerokovania a rozhodnutia veci.

Nakoľko teda s poukazom na vyššie uvedené deklarovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. nie je splnený navrhuje, aby bolo dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ per analogiam Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa tiež obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta druhá Tr. por., keďže na podklade riadneho opravného prostriedku (sťažnosti) prokurátora bolo prvostupňové rozhodnutie zmenené v neprospech dovolateľa V. J. B.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. v znení účinnom od 1. septembra 2011 dovolanie možno podať, ak bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

S poukazom na obsah podaného dovolania treba v prvom rade uviesť, že V. J. B. tu napadá jednak samotnú skutočnosť uloženia ochranného psychiatrického liečenia a jednak tiež spôsob jeho výkonu, ktorý bol druhostupňovým súdom právoplatne zmenený z ambulantnej na ústavnú formu.

Pokiaľ ide pritom o splnenie zákonných podmienok na uloženie zmieneného ochranného opatrenia, tieto boli v rozhodnom čase zo strany oboch súdov starostlivo zvažované, keď okrem písomného znaleckého posudku boli v tomto smere zadovážené i ďalšie potrebné dôkazy. Na podklade zistených skutočností došlo napokon k správneho posúdeniu potreby uloženia ochranného liečenia u vyššie menovaného.

Vychádzajúc z obsahu predloženého spisového materiálu boli i podľa názoru najvyššieho súdu v danom prípade splnené všetky potrebné podmienky pre obligatórne uloženie ochranného psychiatrického liečenia (§ 73 ods. 1 Tr. zák.), a to konkrétne:

- spáchanie činu inak trestného,
- páchatel činu nebol pre nepričetnosť (v čase spáchania činu) uznaný trestne zodpovedným,
- pobyt páchatela na slobode je nebezpečný (posudzuje podľa stavu v čase rozhodovania súdu o ochrannom liečení).

Tu je potrebné tiež dodať, že po vykonanom dokazovaní v prípravnom konaní bolo uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Komárno z 15. decembra 2011, sp. zn. 1Pv 568/11-34, trestné stíhanie voči obvinenému V. J. B. pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por. („obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný“) zastavené.

V súvislosti s dovolacími námietkami smerujúcimi voči uloženej ústavnej forme výkonu ochranného liečenia treba potom poznamenať, že tieto sú z rozsahu do úvahy prichádzajúceho dovolacieho dôvodu vylúčené, keďže tu nejde o zákonné predpoklady uloženia ochranného opatrenia. V dovolacom konaní nie je teda možné sa v rámci novelou č. 262/2011 Z.z. doplneného § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. (viď k tomu aj § 567j ods. 7 Tr. por.) účinne domáhať zmeny/preskúmania spôsobu výkonu uloženého ochranného liečenia. Ak boli splnené všetky požiadavky na uloženie ochranného psychiatrického liečenia, výhrady voči samotnej forme, v akej sa má toto vykonávať (podmienky výkonu ochranného liečenia sú upravené v § 74 ods. 1 Tr. zák.), sú irelevantné.

Napokon však nedá záverom nepoukázať na tú skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Pezinok zo 16. októbra 2013, sp. zn. 3Nt 55/2013, došlo u V. J. B. podľa § 446 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 74 ods. 1 Tr. zák. k zmene spôsobu výkonu ochranného ústavného psychiatrického liečenia tak, že ďalší výkon ochranného liečenia bude prebiehať ambulantnou formou.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení bolo preto rozhodnuté tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.